

UCHWAŁA NR XXXI/196/14
RADY GMINY NUR

z dnia 23 lipca 2014 r.

w sprawie zatwierdzenia Planu Odnowy Miejscowości Ołowskie.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tj. Dz. U. 2013 r., poz. 594, zm. poz. 645.) uchwala się, co następuje:

§ 1. Zatwierdza się Plan Odnowy Miejscowości Ołowskie, przedłożony przez zebranie wiejskie sołectwa Ołowskie, przyjęty uchwałą Nr 1/2014 z dnia 12 lipca 2014 roku, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wyraża się wolę realizacji poszczególnych zadań inwestycyjnych Planu Odnowy Miejscowości Ołowskie w ramach „Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007-2013” Działanie „Odnowa i rozwój wsi”.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Gminy

Marek Góral

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI OŁOWSKIE

SPIS TREŚCI

WSTĘP	3
1. CHARAKTERYSTYKA MIEJSCOWOŚCI	4
2. INWENTARYZACJA ZASOBÓW MIEJSCOWOŚCI	10
3. OCENA MOCNYCH I SŁABYCH STRON MIEJSCOWOŚCI	11
4. OPIS PLANOWANYCH ZADAŃ	13
5. OPIS I CHARAKTERYSTYKA OBSZARÓW O SZCZEGÓLNYM ZNACZENIU	15

WSTĘP

Plan Odnowy Miejscowości jest jednym z najważniejszych elementów odnowy wsi, jej rozwoju oraz poprawy warunków pracy i życia mieszkańców. Sporządzenie i uchwalenie takiego dokumentu stanowi niezbędny warunek przy aplikowaniu o środki finansowe w ramach „Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007-2013” Oś 3 „Jakość życia na obszarach wiejskich i różnicowanie gospodarki wiejskiej” Działanie „Odnowa i rozwój wsi”.

Celem działania „Odnowa i rozwój wsi” jest poprawa jakości życia na obszarach wiejskich przez zaspokojenie potrzeb społecznych i kulturalnych mieszkańców wsi oraz promowanie obszarów wiejskich. Działanie umożliwi rozwój tożsamości społeczności wiejskiej, zachowanie dziedzictwa kulturowego i specyfiki obszarów wiejskich oraz wpłynie na wzrost ich atrakcyjności turystycznej i inwestycyjnej.

Niniejsze opracowanie zawiera Plan Odnowy Miejscowości Ołowskie na lata 2010-2017.

Opracowanie składa się z następujących działów:

- część analityczna zawierająca charakterystykę i diagnozę zasobów miejscowości Ołowskie
- ocena mocnych i słabych stron miejscowości
- opis planowanych zadań
- opis i charakterystyka o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców

Zarówno cele jak i poszczególne zadania zostały umieszczone w programie w oparciu przede wszystkim o istniejące dokumenty planistyczne, w szczególności *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Nur*, Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Nur oraz w wyniku konsultacji z mieszkańcami miejscowości Ołowskie i pracownikami Urzędu Gminy Nur.

1. CHARAKTERYSTYKA MIEJSCOWOŚCI OŁOWSKIE

1.1. Położenie gminy Nur

Gmina Nur położona jest w północno-wschodniej części województwa mazowieckiego i graniczy z gminami: Szulborze Wielkie, Zaręby Kościelne, Ceranów, Sterdyń, Boguty-Pianki oraz z gminami Ciechanowiec i Czyżew-Osada znajdującymi się w granicach administracyjnych województwa podlaskiego.

Przez teren gminy przebiega droga krajowa nr 63 o znaczeniu międzynarodowym łącząca przejście graniczne z Białorusią w Sławatyczach z przejściem granicznym w Budziszkach (Obwód Kaliningradzki Rosji) oraz droga wojewódzka nr 694 o znaczeniu turystycznym w skali kraju (Warszawa – Puszcza Białowieska). Prowadzi tędy nadbużański zielony szlak turystyczny z Ciechanowca do Broku.

Odległość Nura od Ciechanowca wynosi ok. 14 km., od Ostrowi Maz. ok. 36 km, od Siedlec ok. 65 km i od Zambrowa ok. 36 km. Najbliższe stacje kolejowe na szlaku Warszawa – Białystok znajdują się w sąsiednich gminach: Szulborze Wielkie i Czyżew-Osada oraz oddalonej o ok. 19 km Małkini Górnej.

1.2. Położenie miejscowości Ołowskie.

Ołowskie to niewielka wieś położona na skarpie rzeki Bug we wschodniej części gminy, na terenie Nadbużańskiego Parku Krajobrazowego, o wykształconej w pewnym stopniu funkcji rekreacyjnej. Znajdują się tutaj malownicze otwarcia widokowe na dolinę Bugu. Prowadzi tędy nadbużański zielony szlak turystyczny z Ciechanowca do Broku. Wieś zamieszkuje 68 osób. Zabudowa wsi o charakterze skupionym w układzie ulicowym położona jest na nadbużańskiej skarpie, po południowej stronie od drogi powiatowej nr 23770 Nur – Ciechanowiec. We wsi znajduje się ujęcie wody z hydrofornią, mieści się tu budynek świetlicy wiejskiej, przystanek PKS. Istnieje dogodne powiązanie z ośrodkiem gminnym drogą powiatową.

1.3. Historia miejscowości Ołowskie

Historia miejscowości Ołowskie jest nieodwracalnie związana z historią Nura i Ziemi Nurskiej.

Skąpe dane źródłowe dotyczące miejscowości gminnej Nur z okresu średniowiecza nie pozwalają na bliższe scharakteryzowanie jej w tym okresie. Było to prawdopodobnie podgródzie obsługujące znajdujący się nieopodal gród, zamieniony później w czasach księstwa Janusza I w zamek wznoszący się na górze i strzegący przeprawy przez Bug. Stanowił on też istotny punkt obronny Mazowsza strzegący przed napadami Jaćwingów, a po ich wytępieniu – Litwinów.

Znaczenie Nura we wczesnym średniowieczu, obok funkcji obronnych, potęgowały funkcje gospodarcze związane z położeniem przy jednej z ważniejszych dróg handlowych w tym czasie jaką była rzeka Bug, łącząca Polskę poprzez Prypeć z Rusią Kijowską. Rzeką tą spławiano płody rolne, drewno, runo leśne, miód, воск, wyroby rzemieślnicze z żelaza, skór i drewna wyrabiane przez miejscowych rzemieślników. Warunki te sprzyjały rozwojowi gospodarczemu i przestrzennemu Nura.

Prawdopodobnie na przełomie XIII i XIV wieku na podgrodziu powstał kościół, podnosząc Nur do rangi ośrodka kultu religijnego, a także powodując wzrost zainteresowania ze strony mieszkańców okolicznych miejscowości. W końcu XIV wieku podstawowym zajęciem ludności okolicznej było rolnictwo, rybołówstwo i myślistwo. Część ludności zajmowała się także rzemiosłem.

Prawa miejskie Nur uzyskał na początku wieku XV od księcia mazowieckiego Janusza I. Dokładna data nie jest znana, gdyż nie zachował się dokument lokacyjny. W oparciu o przekazy historyczne można wnioskować, że nastąpiło to ok. 1410 r., bowiem w 1416 roku Nur występował już jako miasto. Prawa te zostały potwierdzone przywilejem księcia Bolesława IV w 1434r. W tym czasie Nur uzyskał nową funkcję administracyjną – został stolicą ziemi nurskiej podzielonej na 3 powiaty ze stolicami: w Kamieńcu (obecny Kamieńczyk n. Bugiem), Ostrowi i Nurze. Tutaj miał siedzibę wójt, rada i sąd miejski, a także odbywały się tu roki sądów ziemskich i grodowych.

Po włączeniu w 1526r. do Korony Nur stał się miastem królewskim. Terytorialnie należy do województwa mazowieckiego pozostając stolicą powiatu nurskiego oraz uzyskując rangę ośrodka ziemi nurskiej z wymienionymi wcześniej trzema powiatami. Funkcje te ożywiły życie w mieście (sądy, sejmiki ziemskie, zjazdy szlacheckie).

Od 1545r. Nur należy do tzw. „oprawy” królowej Bony zyskując nowe przywileje królewskie.

Szczyt rozwoju gospodarczego Nura przypada na połowę XVII wieku. Odbływały się 4 doroczne duże jarmarki: na 2 niedzielę przed Wielkanocą, na św. Trójcę, na św. Dominika, na Jedenaście Tysięcy Dziewic (21 października) oraz targi tygodniowe we wtorki i piątki.

Najazd wojsk szwedzkich w 2 połowie XVIIw. spowodował zniszczenia i upadek miasta. W 1693r. odbudowany został drewniany, po spaleniu przez Szwedów, kościół parafialny jako obiekt „stylu gotyckiego przypominający kształtem”. Potwierdzenie praw miejskich i wszystkich przywilejów przez Stanisława Augusta w 2 połowie XVIII wieku nie spowodowało rozwoju Nura.

W 1775r. Nur utracił pozycję stolicy ziemi nurskiej po przeniesieniu sądów ziemskich do Ostrowi.

Po III rozbiorze polski w 1795 r., Nur wraz z całą ziemią nurską znalazł się w granicach tzw. Prus Nowowschodnich należąc do obwodu ostrołęckiego w departamencie plockim.

Powstania narodowe odznaczyły się walkami w okolicach Nura. W 1866r. Nur utracił prawa miejskie. I wojna światowa spowodowała w Nurze wiele strat materialnych. Okres międzywojenny był dla Nura okresem stagnacji gospodarczej. Typowo rolniczy charakter miejscowości spowodował powstanie jedynie kilku zakładów obsługujących rolnictwo i punktów usługowych.

1 września 1939r. zbombardowany został most na Bugu. Do czerwca 1941r. Nur znalazł się pod okupacją radziecką, a następnie niemiecką. W tym czasie z rąk okupantów poniosło śmierć około 600 mieszkańców Nura. Ok. 75% zabudowań uległo zniszczeniu. Ok. 10 sierpnia 1944r. wycofujące się wojska niemieckie zburzyły kościół. Wyzwolenie spod okupacji niemieckiej nastąpiło 12 sierpnia.

Po zniszczeniach wojennych Nur został odbudowany. Odbudowano kościół, wybudowano nowe obiekty: urzędu gminy, poczty, domu kultury, szkoły, agronomówki, baz rolniczych, piekarni, hydroforni, założono sieć wodociągową. Oprócz funkcji rolniczej Nur wraz z sąsiednimi miejscowościami nadbużańskimi zyskuje nową, rozwijającą się prężnie funkcję ośrodka wypoczynkowego.

Ołowskie powstało w XV lub na początku XVI wieku. Była to wioska zamieszkała przez drobnych szlachciców. Pierwsze pisane dane pochodzą z 1578 roku z ówczesnego spisu podatkowego. Odnotowano tam istnienie wsi *Ołowie* w parafii nurskiej, w kategorii wsi zagrodowych. W owym czasie miejscowość ta liczyła 9 włók ziemi, mieszkali tu rycerze: Mateusz, Walenty i Augustyn.

Stąd wywodził się mało znaczący ród Ołowskich, nie wiadomo nawet, jakiego herbu używali. Pozostało po nich bardzo niewiele materiałów. Podczas elekcji królewskiej z 1697 roku, podpisał się pod aktem elekcji trzech Ołowskich z ziemi nurskiej: Bartłomiej, Mateusz i Mikołaj. Ołowscy mieszkali w tej wsi, tworząc zaścianek szlachecki. Była to szlachta, która sama uprawiała swoją ziemię, brak jest danych o jakichkolwiek urzędnikach w dawnej Rzeczypospolitej o takim nazwisku. Wielu z nich musiało iść na służbę do bogatszych szlachciców, o czym świadczą chociażby wspomnienia pewnej szlachcianki z tej wsi, zapisane w 1749 roku. Ich los był bardzo ciężki, mimo szlacheckiego pochodzenia (patrz aneks, Zeznania zdeklasowanej szlachcianki).

Ołowscy mieszkali tu przynajmniej do początku XIX wieku. Oprócz nich wieś zamieszkiwali inni zagrodowi szlachcice. Według spisu ziemian z 1784 roku dziedzicami byli: Ołowscy, Złotkowscy, Murawski, Myśluborski oraz Aleksander Ossoliński, posiadający również tutaj pewien dział ziemi.

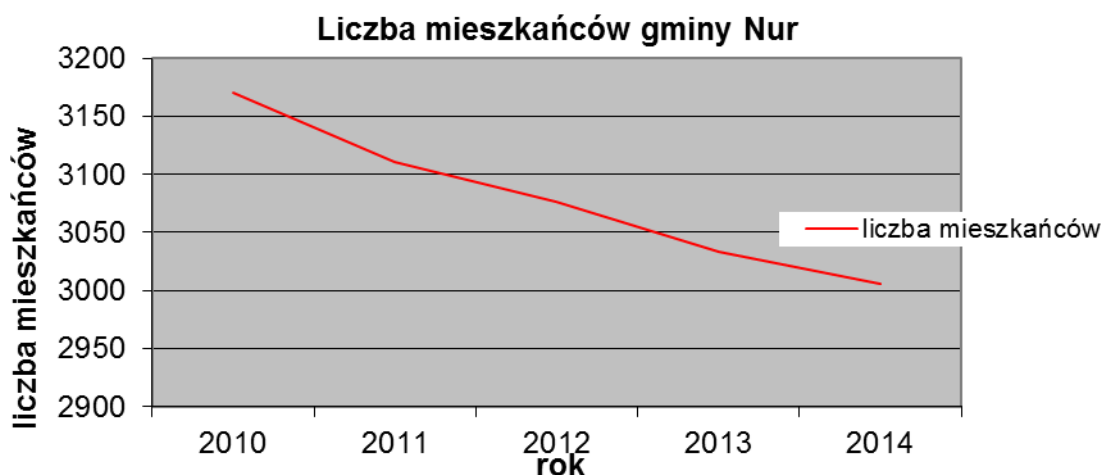
Nie dla wszystkich Ołowskich wystarczyło ziemi w rodzinnej wsi, w związku z czym wielu wyjeżdżało. Najsłynniejszym z nich był Karol Ołowski, który w latach 1841-1856 był komornikiem przy sądzie apelacyjnym Królestwa Polskiego. Brak jest danych, które wskazywałyby, iż Ołowscy udowodnili swoje pochodzenie szlacheckie w pierwszej połowie XIX wieku, gdy weryfikowano polską szlachtę.

Słownik Geograficzny Królestwa Polskiego wspomina o miejscowości Ołowskie wsi szlacheckiej nad rzeką Bugiem, gmina i parafia Nur.

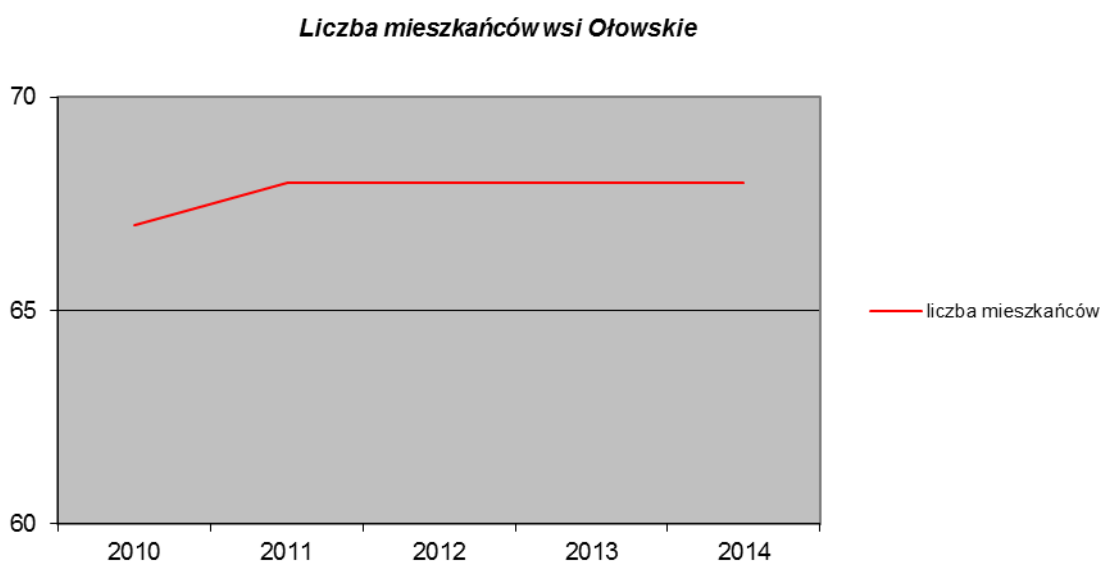
W 1921 roku w tej wsi było (Ołowskie) 15 domów i 107 mieszkańców, w tym 6 Żydów. Miejscowość należała do gminy Nur¹.

1.4. Sytuacja demograficzna

Podstawowymi czynnikami wpływającymi na rozwój demograficzny są: tendencje w ruchu naturalnym i migracyjnym, struktura wieku i płci oraz tempo i charakter rozwoju gospodarczego. Na podstawie przeprowadzonych analiz ustalono, że znaczna część wymienionych czynników w gminie Nur, a tym samym w Ołowskich kształtuje się niekorzystnie.

Wykres 1. Liczba mieszkańców gminy Nur w latach 2010–2014.

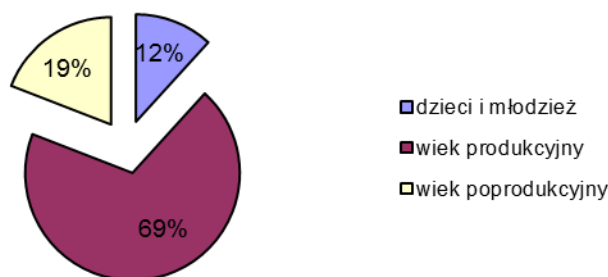
Wykres 2. Liczba mieszkańców wsi Ołowskie w latach 2010-2014.

¹ *Historia Gminy Nur* – opracowanie niepublikowane

Z przedstawionych wykresów wynika, że w całej gminie odnotowuje się tendencję spadkową liczby mieszkańców. Związane jest to przede wszystkim z małą liczbą urodzeń i dużą liczbą zgonów, a także odpływem ludności, zwłaszcza młodzieży. W Ołowskich od kilku lat utrzymuje się stała liczba mieszkańców. Według stanu na dzień 30.06.2014 r. Ołowskie liczyło 68 mieszkańców.

1.5. Zatrudnienie i bezrobocie

Miejscowość Ołowskie charakteryzuje się dość dużym potencjałem osób w wieku produkcyjnym. Stanowią oni ponad połowę mieszkańców. Duży wskaźnik stanowią osoby starsze. Strukturę wieku przedstawia Wykres 3.

Wykres 3. Struktura wieku w miejscowości Ołowskie.

Większość mieszkańców Ołowskich pracuje we własnych gospodarstwach rolnych. Ze względu na rolniczy charakter obszaru występuje tu zjawisko bezrobocia ukrytego i trudno jest ustalić faktyczną liczbę bezrobotnych.

1.6. Kultura i sport

W miejscowości Ołowskie znajduje się budynek Świetlicy Wiejskiej, w którym po przeprowadzeniu generalnego remontu, mieszkańcy organizować będą zebrania wiejskie, spotkania, szkolenia, imprezy ogólnodostępne i okolicznościowe.

Placówki oświatowe: Szkoła Podstawowa i Publiczne Gimnazjum zlokalizowane są w miejscowości Nur. Przy tych budynkach jest nowo wybudowana sala gimnastyczna z zapleczem sanitarnym. W 2009 roku oddano do użytku kompleks boisk sportowych wykonanych w ramach samorządowo-rządowego programu MOJE BOISKO – ORLIK 2012. Kompleks składa się z boiska ze sztuczną trawą do gry w piłkę nożną oraz boiska wielofunkcyjnego o nawierzchni poliuretanowej do gry w koszykówkę, siatkówkę i tenisa. Cały kompleks jest ogrodzony i oświetlony. Zarówno sala gimnastyczna, jak i boiska zaspokajają potrzeby sportowo-rekreacyjne zarówno uczniów korzystających z nich podczas lekcji wychowania fizycznego, jak i mieszkańców oraz turystów korzystających w godzinach popołudniowych oraz w dni wolne od nauki szkolnej.

W miejscowości Nur znajduje się Gminna Biblioteka Publiczna. Mieszkańcy z całej gminy i turyści często korzystają z biblioteki i czytelní. W bibliotece znajduje się pięć stanowisk komputerowych z bezpłatnym dostępem do Internetu do wykorzystania przez chętnych, a zwłaszcza dzieci i młodzież.

1.7. Sytuacja gospodarcza

Ołowskie jest miejscowością typowo rolniczą. Dwóch z mieszkańców oprócz prowadzenia własnego gospodarstwa rolnego zajmuje się usługami rolniczymi, a jeden świadczy usługi transportowe.

Najwięcej sklepów znajduje się w miejscowości Nur. W Nurze są też zlokalizowane liczne inne usługi, m.in.: usługi agroturystyczne, szklarskie, weterynaryjne, fryzjerstwo, wymiana butli gazowych, stacje chłodzenia mleka.

1.8. Turystyka

Gmina Nur wyróżnia się korzystnym pod względem atrakcyjności turystycznej położeniem. Lokalizacja nad rzeką Bug, przy szlaku Warszawa – Białowieża oraz przy drodze Siedlce – Łomża stwarza szansę na rozwój turystyki na tym obszarze. Droga wojewódzka nr 694 Warszawa – Białowieża stanowi ważny turystyczny szlak samochodowy. Baza turystyczna istniejąca na terenie gminy jest jednak uboga. Łącznie na terenie gminy istnieje 67 miejsc noclegowych.

Nowe miejsca dla turystów pojawiają się w niektórych wsiach, położonych zwłaszcza nad Bugiem i Nurcem na południu i wschodzie gminy. Powstają tam w ostatnich latach gospodarstwa agroturystyczne oraz „zagrody turystyczne”, wykorzystujące często opuszczone zagrody rolnicze oraz nowe „gospodarstwa” letniskowe.

Miejscowość Ołowskie jest położona w atrakcyjnej turystycznie części gminy nad rzeką Bug. Środkiem nurtu rzeki przebiega południowa granica gminy. Rzeka ta nie jest uregulowana i przyciąga zainteresowanie naturalnymi „dzikimi” krajobrazami. Agroturystyczna baza noclegowa w Ołowskich dysponuje 5 miejscami.

1.9. Instytucje i urzędy

Szereg instytucji administracyjno-usługowych obsługujących teren gminy Nur znajduje się w miejscowości Nur. Należą do nich:

- Urząd Gminy Nur
- Bank Spółdzielczy w Ciechanowcu Oddział Nur
- Urząd Pocztovo-Telekomunikacyjny
- Posterunek Policji
- Ośrodek Zdrowia
- Apteka

W samych Ołowskich nie ma żadnych instytucji i urzędów.

1.10. Infrastruktura techniczna

Przez miejscowość Ołowskie przebiega droga powiatowa Nr 2628W prowadząca do Ciechanowca. Jest to droga o nawierzchni asfaltowej. W 2009 roku przeprowadzono generalny remont tej nawierzchni.

Pozostałe drogi są drogami wewnętrznymi i wymagają jedynie bieżących remontów.

Miejscowość jest zwodociągowana wzdłuż zabudowy zwartej w 100%. Stacja wodociągowa, która dostarcza wodę do tej miejscowości znajduje się w miejscowości Ołowskie. Łączna długość sieci wodociągowej bez przyłączy wynosi ok. 0,8 km. Do wodociągu podłączonych jest 18 gospodarstw domowych.

W całej gminie Nur nie ma sieciowego systemu odprowadzania ścieków. Ze względu na rozległy teren gminy oraz wysoki koszt nie planuje się przeprowadzania kanalizacji zbiorczej. Od 2007 do 2013 roku na terenie gminy Nur wybudowano 259 przydomowych oczyszczalni ścieków. Inwestycję zrealizowano przy pomocy środków unijnych, budżetu gminy oraz udziału własnego mieszkańców. W miejscowości Ołowskie wybudowano 9 przydomowych oczyszczalni ścieków. W pozostałych nieruchomościach nieczystości bytowe usuwane są do przydomowych zbiorników, często nieszczelnych i przepuszczających zanieczyszczenia do wód gruntowych.

Gmina Nur nie posiada własnego wysypiska odpadów stałych. Obszar gminy objęty jest programem segregacji odpadów u źródła. Śmieci segregowane odbierane są od gospodarstw bezpłatnie raz na dwa miesiące. Nieczystości niesegregowane zbierane są w poszczególnych gospodarstwach w kosze 120 litrowe i wywożone przez uprawnioną firmę na składowisko odpadów leżące poza granicami gminy Nur.

Przez teren gminy nie przebiegają sieci gazu ziemnego wysokiego i średniego ciśnienia. Nie ma więc dogodnych warunków do przeprowadzenia gazyfikacji gminy. Zaopatrzenie w ciepło odbywa się z indywidualnych kotłowni, brak jest centralnego systemu grzewczego obsługującego poszczególne miejscowości. Domy mieszkalne posiadają kotłownie indywidualne, w większości opalane węglem i drewnem.

Na terenie miejscowości Ołowskie działalność telekomunikacyjną prowadzą:

- Telekomunikacja Polska S.A.,
- Przedsiębiorstwo Telekomunikacyjne Szeptel.

Ponadto w Nurze znajduje się stacja bazowa telefonii komórkowej, w związku z czym dostęp do usług telekomunikacyjnych na terenie miejscowości Ołowskie i gminy Nur jest powszechny.

2. INWENTARYZACJA ZASOBÓW MIEJSCOWOŚCI

2.1. Zasoby przyrodnicze, środowiskowe i stan środowiska

Na terenie gminy Nur znajdują się następujące obiekty i obszary chronione:

- Nadbużański Park Krajobrazowy,
- Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Bugu i Nurca,
- Obszar „Natura 2000”,
- Obszar „Zielone Płuca Polski”,
- pomniki przyrody ożywionej.

Nadbużański Park Krajobrazowy został powołany w celu zachowania, popularyzacji i upowszechniania wartości przyrodniczych, historycznych i kulturowych. Wokół NPK utworzona została otulina, chroniąca przed zagrożeniami zewnętrznymi wynikającymi zarówno z przyczyn naturalnych jak i działalności człowieka, które mogłyby spowodować zmiany cech środowiska przyrodniczego. W obrębie gminy Nur ochroną Nadbużańskiego Parku Krajobrazowego objęte jest ok. 4,2 % gruntów, natomiast otulina zajmuje ok. 3,5% powierzchni.

Miejscowość Ołowskie nie leży na terenie Nadbużańskiego Parku Krajobrazowego, ale znajdują się tam inne obszary chronione: Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Bugu i Nurca oraz Obszar „Natura 2000”.

Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Bugu i Nurca oraz Obszar „Natura 2000” znajduje się nad doliną Bugu. Celem ochrony doliny Bugu i Nurca jest zachowanie wyróżniających się krajobrazowo terenów o różnych typach ekosystemów. Jest to miejsce zagęszczenia rzadkich gatunków roślin. Występują tu gatunki roślin chronionych tj. grzybień biały i rzadkich. W niektórych fragmentach doliny zachowały się siedliska chronione niżowego łągu wierzbowo-topolowego. Teren doliny Bugu jest obszarem o najwyższych walorach faunistycznych w kraju, jest to miejsce występowania wielu rzadkich i chronionych gatunków ptaków.

Lasy, tak jak i w całej gminie Nur, w miejscowości Ołowskie zajmują bardzo małą powierzchnię i nie tworzą dużych kompleksów.

2.2. Zasoby kulturowe i historyczne

Na terenie gminy Nur znajduje się wiele stanowisk archeologicznych, zabytki architektury, zabytki budownictwa, zwłaszcza drewnianego, cmentarze, miejsca pamięci oraz liczne kapliczki, figury i krzyże przydrożne, należące do grupy szeroko rozumianych wartości krajobrazu kulturowego.

W miejscowości Ołowskie znajdują się stanowiska archeologiczne, w których odkryte zostały ślady osadnictwa z XVI-XVII w. Stanowiska te zostały ujęte w ewidencji Państwowej Służby Ochrony Zabytków oraz Gminnej Ewidencji Zabytków.

Według informacji Państwowej Służby Ochrony Zabytków w Ostrołęce na terenie gminy Nur występuje 51 obiektów o wysokich wartościach historycznych i kulturowych ujętych w ewidencji SOZ oraz 11 obiektów zabytkowych objętych rejestrem zabytków. Na terenie miejscowości Ołowskie nie ma takich obiektów.

3. OCENA MOCNYCH I SŁABYCH STRON MIEJSCOWOŚCI OŁOWSKIE

3.1. Czynniki wewnętrzne

3.1.1. Mocne strony

Stan przyrody i środowiska

- występowanie gleb mineralnych IV klasy bonitacyjnej
- brak obszarów objęty zagrożeniem powodziowym, stosunkowo nieduża erozja
- korzystny bilans wodny;
- występowanie kompleksów leśnych
- niski poziom chemizacji środowiska naturalnego

Infrastruktura techniczna

- przebieg drogi powiatowej
- dobrze rozwinięta sieć dróg lokalnych
- zrównoważony stosunek obciążenia ruchem w stosunku do stopnia sieci drogowej
- rozwiązana kwestia odbioru odpadów z gospodarstw na terenie miejscowości
- wysoki stopień zwodociągowania miejscowości
- wdrożony system zbiórki selektywnej odpadów
- dobrze rozwinięta sieć energetyczna

Sfera gospodarcza

- znaczna średnia wielkość gospodarstwa oraz korzystna struktura wieku właścicieli gospodarstw
- dobrze rozwinięta specjalizacja produkcji zwierzęcej, w szczególności bydła mlecznego nowoczesnymi metodami, oraz rozwijająca się produkcja zwierząt mięsnych
- brak przemysłu degradującego środowisko
- gospodarka rolna o stosunkowo niewielkim wpływie na środowisko
- duże zasoby siły roboczej, dość duży udział ludności w wieku przedprodukcyjnym

Sfera społeczna

- duża aktywność społeczności lokalnej
- dość korzystna struktura wieku ludności gminy oraz korzystne warunki mieszkaniowe
- historia i tradycja regionu

3.1.2 Słabe strony

Stan przyrody i środowiska

- słaba jakość gleb gruntów ornych – IV, V i VI klasa bonitacyjna
- brak potencjału surowcowego umożliwiającego rozwój przemysłu
- niewielkie możliwości zwiększenia arealu terenów zalesionych
- lasy o stosunkowo niskiej wartości gospodarczej
- wzrost zanieczyszczeń komunikacyjnych, hałasu i wibracji,

Infrastruktura techniczna

- brak chodników wzdłuż ciągu drogi powiatowej
- brak bezpośredniego dostępu do funkcjonującej komunikacji kolejowej
- brak sieci gazowej wysokiego i średniego ciśnienia umożliwiającej gazyfikację gminy
- brak własnego składowiska odpadów
- istnienie „dzikich” wysypisk odpadów

Sfera gospodarcza

- słabo zdywersyfikowana struktura gospodarki, dominacja sektora rolniczego, słabo rozwinięty przemysł
- brak odpowiedniej ilości zakładów pracy zapewniających zatrudnienie dla ludności pozarolniczej
- niedorozwój zagospodarowania turystycznego
- niedostatek powiązań pomiędzy jednostkami skupowymi, przetwórstwem i producentem surowców rolnych w całym sektorze rolno-spożywczym
- niedoinwestowanie większości gospodarstw rolnych
- słaba promocja miejscowości i jej walorów

Sfera społeczna

- wysokie i rosnące bezrobocie, szczególnie wśród osób młodych i długotrwale bezrobotnych
- niski stopień wykształcenia mieszkańców, w tym rolników
- niski poziom warunków życia ludności - słaby stopień wyposażenia osadnictwa wiejskiego w podstawowe elementy infrastruktury społecznej (służby zdrowia, sportowej itp.)
- niski poziom dochodów rolników
- wzrost liczby rodzin wymagających opieki społecznej, utrwalanie się postaw bierności i braku inicjatywy

- niskie standardy świadczonych usług na terenach wiejskich
- zbyt wolno postępujący wzrost świadomości społecznej dotyczącej konieczności gospodarowania w sposób przyjazny dla przyrody i środowiska

3.2. Czynniki zewnętrzne

3.2.1 Szanse

- korzystne położenie gminy:
 - położenia na obszarze ZPP
 - atrakcyjność położenia w środowisku przyrodniczym (w pobliżu obszarów o znaczących walorach przyrodniczych i krajobrazowych - głównie ciąg doliny Bugu)
 - położenie przy drodze krajowej nr 63 relacji Warszawa – Białowieża i drodze wojewódzkiej nr 694 Siedlce – Łomża
 - korzystne położenie względem ośrodka powiatowego w Ostrowi Mazowieckiej, gdzie występuje koncentracja placówek usługowych o znaczeniu lokalnym i ponadlokalnym
- pojawienie się możliwości korzystania z programów pomocowych na rozwój infrastrukturalny obszarów wiejskich (w tym ochronę środowiska), promocję przedsiębiorczości i przeciwdziałanie negatywnym zjawiskom społecznym
- możliwość korzystania z zewnętrznego wysypiska śmieci
- możliwość wdrożenia programów rolno-środowiskowych UE
- wzrost popytu na zdrową żywność, agroturystykę i turystykę przyrodniczą

3.2.2. Zagrożenia

- niestabilna opłacalność produkcji rolnej
- problemy wynikające z niewłaściwej polityki rolnej Państwa, w tym niedostatek środków finansowych na wsparcie rolnictwa i obszarów wiejskich
- ograniczony dostęp do środków na rozbudowę i modernizację infrastruktury (brak środków na wkład własny, zapotrzebowanie przekraczające możliwości dofinansowania zadań)
- silna konkurencja o uzyskanie środków finansowych na ochronę środowiska ze źródeł UE
- niedostateczna dostępność instrumentów umożliwiających pokrycie udziału własnego inwestycji
- niestabilność przepisów prawnych i regulacji krajowych

4. OPIS PLANOWANYCH ZADAŃ

W wyniku porozumienia z mieszkańcami ustalone zostały główne zadania, które przyczynią się do rozwoju miejscowości Ołowskie.

Główne projekty do zrealizowania latach 2014-2021:

Lp.	Nazwa projektu	Harmonogram realizacji	Szacunkowy koszt
1.	Remont budynku Świetlicy Wiejskiej	2014 r. – 2017 r.	300.000 zł
2.	Bieżące utrzymanie i remonty dróg lokalnych	2014 r. – 2021 r.	50.000 zł
3.	Udrożnienie rowów odwadniających	2015 r. – 2021 r.	50.000 zł

Zdecydowano, że powyższe zadania w zdecydowanym stopniu poprawią warunki zamieszkania, stworzą warunki rozwoju społecznego i kulturalnego mieszkańców i turystów.

4.1. Remont budynku Świetlicy Wiejskiej.

Zadaniem priorytetowym, przewidzianym do realizacji w ramach planu odnowy jest remont budynku Świetlicy Wiejskiej.

Jest to budynek murowany, dwukondygnacyjny. W styczniu 2014 roku własność budynku została przekazana Gminie Nur. Wcześniej należał do Spółdzielni Rolniczo-Spożywczej „JEDNOŚĆ” w Ciechanowcu i znajdował się w nim sklep spożywczy. Na piętrze odbywały się kiedyś imprezy integracyjne. Sklep został zlikwidowany wiele lat temu i od tamtej pory budynek był nieeksploatowany.

Zdjęcie 1 i 3. Wnętrza budynku Świetlicy Wiejskiej w momencie przejęcia go przez Gminę Nur – styczeń 2014 r.

Obecnie budynek wymaga uprzątnięcia i generalnego remontu. W pierwszej kolejności zaplanowano wymianę stolarki okiennej i drzwiowej, która zapobiegnie dalszej dewastacji budynku. Następnie należy do budynku doprowadzić wodę bieżącą, wybudować zbiornik na nieczystości ciekłe i wygospodarować miejsce na łazienkę, konieczna może okazać się też wymiana instalacji elektrycznej. Ściany wewnętrzne muszą zostać odnowione, podłogi odnowione, bądź ułożone na nowo. Na zewnątrz budynku należy naprawić dach i wykonać elewację.

Szacuje się, że koszt wykonania wszystkich prac wyniesie ok. 300.000 zł. Gmina Nur na realizację inwestycji może pozyskać dofinansowanie ze środków unijnych.

Po wykonaniu remontu mieszkańcy będą mogli w pełni korzystać ze Świetlicy Wielkiej - organizować różnorakie imprezy okolicznościowe, wieczorki taneczne, a także szkolenia i kursy dla rolników oraz zebrania mieszkańców.

Realizacja zadania uaktywni życie kulturalno – towarzyskie mieszkańców. Świetlica Wiejska służyć będzie bowiem zarówno młodzieży jak i dorosłym.

4.2. Bieżące remonty dróg lokalnych.

Zadaniem własnym Gminy Nur, jako jednostki samorządowej, jest bieżące utrzymanie i remonty dróg gminnych i mienia gminnego. W ramach tego zadania dokonywane jest zwirowanie i zimowe utrzymanie dróg tj. odśnieżanie i posypywanie piachosolą. Corocznie na realizację zadania Gmina Nur przeznacza własne środki budżetowe. Szacuje się, że na bieżące remonty dróg lokalnych w miejscowości Ołowskie przez kolejne 7 lat zostanie przeznaczonych ok. 50.000 zł

4.3. Udrożnienie rowów odwadniających.

W miejscowości jest kilka rowów odwadniających, które wykopane były wiele lat temu, ale nikt ich nie konserwował. Obecnie w wielu miejscach są one niedrożne, a nawet zaorane przez niektórych użytkowników. Mieszkańcy wsi Ołowskie wnioskuje o udrożnienie rowów odwadniających pola i łąki rolników, ponieważ przyczyni się to do poprawy zbiorów oraz zapobiegnie podtopieniom. Na ten cel według szacunków powinno się przeznaczyć ok. 50.000 zł.

5. OPIS I CHARAKTERYSTYKA OBSZARÓW O SZCZEGÓLNYM ZNACZENIU DLA ZASPOKOJENIA POTRZEB MIESZKAŃCÓW, SPRZYJAJĄCY NAWIĄZYWANIU KONTAKTÓW SPOŁECZNYCH, ZE WZGLĘDU NA ICH POŁOŻENIE ORAZ CECHY FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNE

Obszarem o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców miejscowości Ołowskie ze względu na położenie jest działka, na której znajduje się budynek Świetlicy Wiejskiej wraz z terenem wokół niego. Usytuowanie budynku przy drodze powiatowej stwarza dogodny dojazd do niego. Pomiędzy świetlicą wiejską a drogą jest wystarczająco dużo terenu, który może służyć jako miejsca parkingowe lub być wykorzystywany do małych imprez plenerowych. W styczniu 2014 roku nastąpiło rozwiązanie umowy użytkowania wieczystego działki i przekazanie budynku świetlicy na własność Gminy Nur. Budynek ten jest bardzo zaniedbany, od wielu lat nieeksploatowany i wymaga generalnego remontu.

Po wykonaniu remontu w świetlicy organizowane będą imprezy okolicznościowe, wieczorki taneczne, a także szkolenia i kursy dla rolników oraz zebrania mieszkańców. Będzie to miejsce sprzyjające nawiązywaniu kontaktów społecznych i towarzyskich integrujących więzy międzyludzkie i życie społeczne miejscowości.